

DIALOGFILM

Det gode pårørende- samarbejde

VEJLEDNING

PÅRØRENDE
I DANMARK

ASSENS
KOMMUNE

VEJLEDNING

Filmene er udarbejdet således, at de kan ses i sammenhæng, men også uafhængigt af hinanden. De er lavet med henblik på at være et dialogredskab til praksis. De er lavet for at sætte fokus på pårørendesamarbejde.

Filmene kan anvendes som værktøj til at drøfte de fem emner på møder, i undervisningssammenhænge mv. De henvender sig primært til hjemmepleje og plejehjem, men kan også anvendes i botilbud og hos andre, som har berøring med pårørendesamarbejde. De er udarbejdet i et projekt om demens, men henvender sig bredt og er uafhængige af hvilken diagnose den pågældende måtte have, eller hvilken type pårørende det drejer sig om.

De fem forskellige films tematikker præsenteres her:

▶ **Invitér til samarbejde**

Hvordan opstarter man det gode samarbejde med pårørende?

▶ **Din arbejdsplads - mit hjem**

Hvilke ting er på spil, når man arbejder i borgernes eget hjem, og hvilken betydning kan det have for de(n) pårørende.

▶ **Mit ansvar - dine hænder**

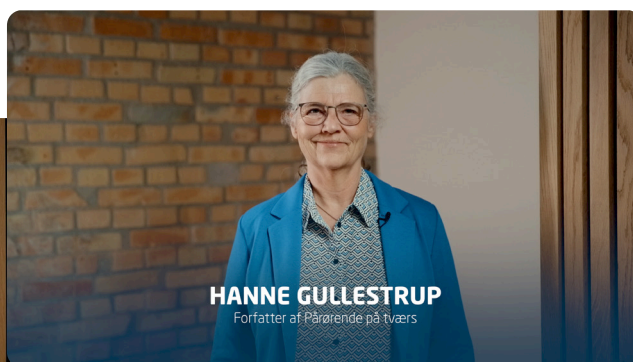
Når ansvaret flytter hænder og fagpersonale overtager ansvaret for forskellige dele af en borgers liv. Hvilken betydning og følelse kan det fremkalde hos de(n) pårørende?

▶ **Konflikter i samarbejdet**

Når pårørende og fagpersonale bliver udfordret i samspillet. Hvad er på spil, og hvordan kan det tilgås professionelt?

▶ **En værdig død**

Hvad er det vigtige for pårørende i den sidste tid, og hvilke ting er vigtige at overveje som fagpersonale?

ØVELSER

Materialet indeholder vejledninger og fremgangsmåder til, hvordan man kan anvende filmene i praksis. Der er tre forskellige måder, hvorpå man kan arbejde med filmene:

- 1. En model til at facilitere en faglig snak**
- 2. En refleksionsøvelse**
- 3. En perspektivskifteøvelse, hvor man kan blive klogere på den andens vinkel**

I materialet finder I også gode råd fra oplægsholder og pårørende, Hanne Gullestrup, til tematikker og spørgsmål, som kan drøftes i personalegruppen efter at have set filmene.

Det er også muligt at anvende filmene uden materialet og at arbejde med dem på den måde, som passer netop jer.

God fornøjelse!

Find film og øvelser her:

Du kan finde film og øvelser ved at skanne QR-koden eller ved at gå ind på **demens.assens.dk**

ØVELSE 1

En model til at facilitere en faglig snak

Formål:

At rammesætte en faglig snak med afsæt i filmen. Modellen leder frem til, at I træffer en beslutning om, hvorvidt I skal lave ændringer i praksis.

Den er bygget op omkring Karl Tomms spørgsmålstyper, og den første rubrik handler om at få belyst, hvordan praksis fungerer lige nu. Den anden rubrik handler om at få belyst, hvilke ting som på nuværende tidspunkt eller tidligere har fungeret godt. Den tredje rubrik fungerer som en åbning til at brainstorme over tiltag, som der kunne gøres mere af, hvilket åbner op for nye måder at tænke eller handle på. Den fjerde og sidste rubrik er til de konkrete aftaler eller beslutninger, som træffes. Her er det vigtigt at få sat en tovholder eller ansvarlig på, som kan følge op på den konkrete aftale, så det ikke går tabt. Det er også vigtigt, at de tiltag som laves, er små, men mulige at implementere. Små mål er lettere end store, og derfor kan de små forandringer igangsættes hurtigere og være forløbere for større ændringer.

Forberedelse:

Afsæt tid på et personalemøde, teammøde eller i undervisningen. Modellen kan arbejdes igennem på omkring 30 minutter inklusiv tid til at se filmen.

Inden mødet eller undervisningen kan modellen printes ud på A3, eller der kan anvendes flipover/tavle, hvorpå modellen tegnes. Dette bidrager til, at snakken bliver konkret, når der nedskrives pointer undervejs og alle kan følge med løbende. Overvej, i hvilke grupper medarbejderne/kollegerne/de studerende skal arbejde. Her kan det give mening, at man sidder med sine nærmeste samarbejdspartnere, da der kan/skal træffes beslutninger om ændringer i praksis.

Sæt i gang!

Start med at præsentere programmet, og hvilke(n) film I skal se. Vis filmen med det tema I ønsker at drøfte. Dette tager ca. 5 minutter. Efterfølgende afsæt 25 minutter til at arbejde igennem modellens kvadranter.

Opfølgning:

Sørg for, at der til slut udpeges en ansvarlig eller tovholder på de initiativer, I vil arbejde med. Sæt dem gerne på som et punkt til næste møde, og følg op på, hvordan det har fungeret.

ØVELSE 2

En refleksionsøvelse

Formål:

At få reflekteret over filmen samt egen praksis, både individuelt og i en gruppe.

Essensen i denne refleksionsøvelse er at få overvejet, hvilke pointer fra filmen som er vigtige i ens nuværende arbejde med pårørende. Derudover er det også et formål at få delt og diskuteret egne refleksioner med andre, således at man kan få nye perspektiver og lade sig inspirere. Slutteligt ligger den op til, at man individuelt nedskriver 2-3 pointer, som man kan tage med sig direkte ud i praksis, lige nu og her.

Forberedelse:

Afsæt tid på et personalemøde, teammøde eller i undervisningen. Print eller hent øvelsen ned i et Power Point, så den kan ses af alle. Overvej hvordan du vil dele dine medarbejdere/kolleger/studerende op, således at de sidder i en gruppe af 3-4 mennesker og gennemgår den fælles del af øvelsen. Medbring gerne papir og kuglepenne, så det er tilgængeligt for de deltagende.

Sæt i gang!

Start med at præsentere programmet, og hvilke(n) film i skal se. Vis filmen med det tema i ønsker at drøfte. Dette tager ca. 5 minutter. Start derefter øvelsen ved at starte med, at alle individuelt nedskriver, hvilke pointer fra filmen som giver mening i deres hverdag og hvorfor. Derefter er der en gruppedel, hvor man deler og diskuterer de nedskrevne pointer. Slut af med individuel nedskrivning af pointer, fra snak og film, som I kan tage med jer direkte ud i praksis.

Opfølgning:

En opfølgning til denne kan være at drøfte på næstkommende møde eller undervisningsgang, om I har gjort noget anderledes eller handlet på nye måder, efter at have arbejdet med filmen.

Det kan også anbefales at se en film ad gangen per møde eller undervisningsgang for kontinuerligt at have fokus på pårørendesamarbejdet og samle op fra gang til gang.

ØVELSE 3

En perspektivskifteøvelse, hvor man kan blive klogere på den andens vinkel

Formål:

At øve sig i perspektivskifte og at se episoder og handlinger fra en anden vinkel.

Denne øvelse, handler om at skifte perspektiv og at sætte sig i en andens sted. Det er en øvelse som er med til, at man kan se 'bag om' adfærd og forsøge at forstå den. At øve sig i at sætte sig i den andens sted kan skabe en større forståelse for det menneske, man står over for, og kan være med til at nuancere billedet af den pårørende eller borgeren.

Forberedelse:

Afsæt tid på et personalemøde, teammøde eller i undervisningen. Print eller hent øvelsen ned i et Power Point, så den kan ses af alle. Overvej, hvordan du vil dele dine medarbejdere/kolleger/studerende op, således at de sidder i en gruppe af 3-4 mennesker og gennemgår den fælles del af øvelsen. Medbring gerne papir og kuglepenne, så det er tilgængeligt for de deltagende.

Sæt i gang!

Start med at præsentere programmet, og hvilke(n) film i skal se. Vis filmen med det tema i ønsker at drøfte. Dette tager ca. 5 minutter. Start derefter øvelsen ved at starte med, at alle individuelt nedskriver en episode, som har udfordret, undret eller berørt dem i et samarbejde med pårørende, i relation til den film som netop er vist. Del derefter gruppen op i mindre grupper af 3-4 mennesker. Bed dem dele deres nedskrevne eksempler og sammen udvælge 1, som de vil arbejde med. Derefter bedes de gennemgå spørgsmålene på opgavearket i relation til det udvalgte eksempel.

Opfølgning:

Afslut øvelsen med at følge op i plenum. Her er det en god ide at dele oplevelsen med perspektivskiftet, og hvilke indsigter det har givet undervejs.

Denne øvelse kan bruges løbende til møder, når man står over for noget adfærd, som man ikke forstår.

BAGGRUND

Med 4,2 millioner kroner fra Socialstyrelsen har Assens Kommune sat gang i et projekt, som skal hjælpe borgere med demens og deres pårørende ved at udbrede kendskabet til og viden om demens i samfundet og kontinuerligt styrke demensvenligheden i kommunen.

Bevillingen til projektet kommer fra en ansøgningspulje på 41,2 millioner kroner, som blev udmeldt af Socialstyrelsen i 2021 i samarbejde med Sundhedsstyrelsen. Baggrunden for puljen er, at mennesker med demens og deres pårørende ofte føler sig ensomme. De trækker sig fra sociale sammenhænge og større fællesskaber. Det skyldes ikke mindst den stigmatisering, der knytter sig til demenssygdomme, og som ofte bunder i fordomme, misforståelser og uvidenhed.

Derfor har puljen til formål ”at skabe et mere demensvenligt samfund, indsamle viden om demens og udbrede kendskabet til demens i samfundet, så mennesker med demens og deres pårørende kan blive mødt med forståelse og venlighed.”

SAMARBEJDSPARTNERE

Projektet er forankret i afdelingen Aktivitet, Forebyggelse og Demens, som hører under Ældre og Sundhed i kommunens social- og sundhedsforvaltning. Projektgruppen består af en projektleder og to projektmedarbejdere, som samarbejder med landsdækkende organisationer som Pårørende i Danmark, DGI, Folkebevægelsen for et Demensvenligt Danmark samt Alzheimerforeningen.

Disse film er blevet til i samarbejde med foreningen Pårørende i Danmark og beror på deres mange erfaringer med og som pårørende. Derudover har projektet om demensvenlighed i Assens Kommune bidraget med indsigter fra feltarbejde med borgere med demens og deres pårørende.

